

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **D. E.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2021, č. j. OAM-871/ZA-ZA04-ZA04-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 7. 2021, č. j. 20 Az 7/2021 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana dle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Ze správního spisu zjistil, že žalobce netvrdil, že by byl v Ruské federaci, tedy v zemi původu, pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla snaha o soužití s manželkou, která je též státním příslušníkem Ruské federace a má povolen trvalý pobyt v České republice. Městský soud nezjistil skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci při návratu do vlasti hrozit skutečná vážná újma. Neshledal ani žádný důvod zvláštního zřetele hodný, který by odůvodňoval udělení doplňkové ochrany z humanitárních důvodů. Obavy z mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu žalobce tvrdí pouze obecně bez uvedení konkrétních okolností, ze kterých by tyto obavy mohly skutečně vycházet. Skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský nedemokratický režim, neznamená, že každý občan dané země je tomuto negativnímu vlivu vystaven. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, žadatel o mezinárodní ochranu, který není vystaven pronásledování z azylově relevantních důvodů, nebo takové skutečnosti ani netvrdí, i přes skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a daného zákona. Aktuální postavení žalobce nelze podřadit pod žádné ustanovení zákona o azylu. Žádost o mezinárodní ochranu lze v daném případě považovat za snahu odvrátit nelegálnost pobytu na území České republiky. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a přihlédl ke všem skutečnostem, které v řízení vyšly najevo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Městský soud se řádným způsobem nelyžoval se všemi důvody žádosti o mezinárodní ochranu, naopak je zčásti nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval. Stěžovatel jasně prezentoval obavy z návratu do Ruské federace, jelikož v jeho vlasti panuje diktátorský, nedemokratický režim, který prokazatelně porušuje lidská práva. V případě nuceného návratu do Ruské federace nelze vyloučit, že by stěžovateli hrozilo uvěznění, mučení a nelidské zacházení. Stěžovatelovo bezpečné vycestování do této země není reálně možné. Uvedená fakta nevzal městský soud v rámci přezkumu postupu žalovaného v potaz. Pokud by městský soud ověřil všechny jím tvrzené skutečnosti, pak by musel dospět k závěru, že je přinejmenším naplněn důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu vystavení civilního obyvatelstva perzekucím a násilnostem.

[5] Napadený rozsudek je též nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, jelikož není dostatečným způsobem vyvrácena argumentace stěžovatele užitá v žádosti o udělení mezinárodní ochrany i v navazujícím řízení.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace stěžovatelova pobytu na území České republiky poté, co bylo zrušeno jeho předchozí pobytové oprávnění. Do země původu se odmítá vrátit kvůli absenci zázemí a kvůli tomu, že jeho manželka a dcera žijí v České republice. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné konkrétní problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami Ruské federace. Stěžovatel měl v České republice od roku 2015 nejdříve pracovní vízum a následně povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. To mu bylo zrušeno a do prosince 2020 byl povinen z území ČR vycestovat. Pro účely legalizace pobytu nelze zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval hodnocením situace stěžovatele, a to na podkladě aktuálních informací o bezpečnostní situaci v Ruské federaci. Též se vypořádal se všemi uvedenými námitkami.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se NSS ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem. Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný. Městský soud své rozhodnutí dostatečně odůvodnil, přičemž vysvětlil, proč nebyla důvodná stěžovatelova obecná námitka o obavě z pronásledování nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Skutečnost, že stěžovatel nesouhlasí s jeho závěry, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[11] Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozhodnutí soudu (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[12] K námitce, že se městský soud nevypořádal se všemi okolnostmi žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tyto důvody zlehčoval a zčásti ignoroval, NSS připomíná, že správní soud je povinen vypořádat se s námitkami uvedenými v žalobě a nikoliv s tvrzeními uvedenými v žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení NSS ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Azs 159/2021 - 23). Se žalobními námitkami se městský soud vypořádal dostatečně.

[13] Stěžovatel se obává návratu do Ruské federace, jelikož v ní vládne diktátorský a nedemokratický režim, který porušuje lidská práva. K této námitce neuvádí žádná tvrzení, která by se týkala jeho individuálního případu. Nejvyšší správní soud proto připomíná judikaturu, dle které důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu, kterou stěžovatel v zemi původu navíc ani neprojevil (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40), nebo samotný původ stěžovatele ze země s nedemokratickým režimem (srov. výše uvedený rozsudek č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, nebo z nedávné doby usnesení ze dne 30. 8. 2021, č. j. 10 Azs 294/2021 - 35, kterým byla odmítnuta kasační stížnost jiného občana Ruské federace). Obecná tvrzení ohledně špatné situace v Ruské federaci nemohou založit nárok na udělení mezinárodní ochrany.

[14] Výše uvedené závěry se uplatní i u námitky, že ve stěžovatelově případě byl naplněn minimálně důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Tuto formu mezinárodní ochrany lze udělit pouze cizinci, u kterého bylo zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Ve stěžovatelově případě nic takového zjištěno nebylo, jelikož uvedl pouze obecná tvrzení ohledně špatné situace v zemi původu, která bez dalšího nemohla odůvodnit udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[15] Na závěr NSS uvádí, že k založení přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s. je třeba shledat, že v projednávané věci nastal jeden z případů uvedených ve výše citovaném usnesení NSS č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. V nyní projednávaném případě se tak nestalo. Na stěžovatelovy obecné námitky ohledně bezpečnostní situace v zemi původu již poskytla odpověď ustálená judikatura. Pouhý nesouhlas s rozsudkem městského soudu nemůže přijatelnost kasační stížnosti založit.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu